

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ

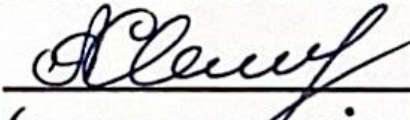
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ПІДПРИЄМНИЦТВО

другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля
галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено вченою радою навчально-
наукового інституту економіки, управління та
інформаційних технологій

Голова вченої ради

 Алла СВІТЛИЧНА
(протокол від «03» вересня 2024 р. № 2)

Програма атестації

вводиться в дію з 03 вересня 2024 р.

Директор навчально-наукового інституту
економіки, управління та інформаційних
технологій

 Дмитро ДЯЧКОВ
(розпорядження № 116 від 03 вересня 2024 р.)

Полтава 2024

ПЕРЕДМОВА

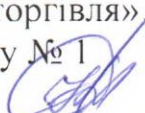
Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма Підприємництво першого рівня вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузь знань 07 Управління та адміністрування.

1. ВНЕСЕНО кафедрою підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету «03» вересня 2024 року, протокол № 1.

2. РОЗРОБНИКИ:

1. Ханлар МАХМУДОВ, д.е.н., професор
2. Алла СВІТЛИЧНА, к. е. н., доцент
3. Наталія ДЕМ'ЯНЕНКО, к. е. н., доцент
4. Неля ВОЛКОВА, к. е. н., доцент
5. Олена МИХАЙЛОВА, к. е. н., доцент

СХВАЛЕНО

радою з якості вищої освіти
спеціальності «Підприємництво та торгівля» «03» вересня 2024 року
Протокол від «03» вересня 2024 року № 1
Голова ради з якості вищої освіти Наталія ДЕМ'ЯНЕНКО

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації	4
2.Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти	6
3.Вимоги до кваліфікаційної роботи	6
4.Оцінювання рівня якості підготовки	11
5.Порядок присвоєння кваліфікації	13

ВСТУП

«Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма Підприємництво» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузь знань 07 Управління та адміністрування», (далі - Програма атестації) - це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання рівня сформованості знань, умінь та навичок, професійної компетентності осіб, які здобувають освітній рівень Магістр зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля.

Метою програми атестації є визначення рівня теоретичної та практичної підготовки випускника для майбутньої професійної діяльності; виявлення відповідності здобутих знань, набутих умінь і навичок вимогам стандартів; оцінювання рівня сформованості системи компетенцій магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» відповідно до цілей і завдань вищої освіти та вимог до фахівців в галузі підприємництва та торгівлі.

Програма атестації підготовки магістра встановлює:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- принципи формування і реалізації системи засобів атестації якості знань випускників;
- процедури та методи проектування регламентованих засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки випускників;
- процедури та форми організації атестації;
- процедури та критерії оцінювання якості підготовки здобувачів вищої освіти.

Програма атестації має забезпечити реалізацію підвищення якості вищої освіти за освітньо-професійною програмою Підприємництво другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності, вимоги до атестації здобувачів вищої освіти, та розширення академічної автономії вищого навчального закладу.

1. Перелік нормативних документів, на яких базується Програма атестації

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>;
3. Класифікатор професій: ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
4. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text>

5. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування для другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/076-pidpriemnistvo-torgivlya-ta-birzhovadiyalnist-magistr.pdf>
6. Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf>;
7. Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etykaetyka.pdf>;
8. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>;
9. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprossystemuvzyaonasayt.pdf>;
10. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyutaek.pdf>;
11. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprozapobigannayagotovonasayt.pdf>;
12. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>;
13. Положення про порядок замовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту та додатку до диплома європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT) у Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprovydachudokumentiv2023.pdf>;
14. Статут Полтавського державного аграрного університету (нова редакція). ЄДРПОУ – 00493014. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/2371/poltavskyyuagrarnyyuniversitytet04-02-2022.pdf>.

2. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти – це процес встановлення

відповідності якості здобутої вищої освіти, рівня набутої професійної компетентності випускника відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Підприємництво» другого рівня вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки з дотриманням принципів формування і реалізації системи засобів діагностики якості знань.

Принципами формування і реалізації системи засобів атестації якості знань магістрів підприємництва та торгівлі є: уніфікація, комплексність, взаємозамінність та взаємодоповненість, актуальність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми (ОПП) Підприємництво, рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості системи компетентностей магістра зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Атестація передбачає використання такого методу комплексної діагностики як захист кваліфікаційної роботи.

У процесі атестації визначається рівень здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності у галузі підприємництва та торгівлі, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук в умовах невизначеності та складності оточуючого середовища.

Атестація якості підготовки магістра підприємництва та торгівлі щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої і професійної підготовки вимогам стандарту здійснюється Екзаменаційною комісією з цього фаху, голова якої затверджується наказом ректора Полтавського державного аграрного університету.

3. Вимоги до кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота є підсумковою формою атестації здобувачів вищої освіти, яка дає змогу виявити рівень засвоєння студентом теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за освітньо-професійною програмою Підприємництво другого (магістерського) рівня зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування на посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності.

Мета кваліфікаційної роботи – розв'язання конкретних практичних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування комплексу теоретичних знань і практичних навичок, здобутих у процесі всього періоду навчання.

Кваліфікаційна робота має продемонструвати, що здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти – уміння і навички, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою

розвитку нових знань, здатні інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі.

Виконання кваліфікаційної роботи демонструє вміння: працювати з інформаційними джерелами (законодавчими і нормативними документами, науковою фаховою літературою, у тому числі виданою іноземними мовами, формами звітності та ін.), викладати матеріал логічно та аргументовано, опановувати сучасні наукові методи для проведення теоретичних і емпіричних досліджень, використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій з предмета дослідження, генерувати та обґрунтовувати гіпотези, ідеї та робити висновки щодо результатів проведених досліджень.

Кваліфікаційна робота повинна містити: системний аналіз проблеми відповідно до предмета дослідження; реальні обґрунтовані пропозиції щодо розв'язання спеціалізованих завдань та проблем у певній галузі/сфері діяльності, актуальні для впровадження у практику; елементи наукової новизни з предмета дослідження (для кваліфікаційних робіт освітнього ступеня магістр); бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.

Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути цілісним, логічним, доказовим, пояснювальним і науково аргументованим. Кваліфікаційна робота повинна відповідати таким вимогам:

- системний аналіз проблеми відповідно до предмета наукового дослідження;
- реальні обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення управлінської діяльності на досліджуваному об'єкті, актуальні для впровадження у практику суб'єктів господарювання;
- елементи наукової новизни з предмета дослідження, бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.

Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах торгівельних і виробничих підприємств будь-якої форми власності та їх об'єднань, установ і організацій, які, як правило, є юридичними особами і мають самостійну звітність.

Тема кваліфікаційної роботи має відображати проблематику у сфері підприємництва та торгівлі і конструюватися на основі виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності магістра зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля.

За структурою кваліфікаційна робота містить вступ, основну частину (3 розділи, кожний з яких може мати підрозділи), висновки, список використаних джерел, додатки.

Тема кваліфікаційної роботи має відображати проблематику певної галузі/сфери діяльності і конструюватися на основі нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти відповідної освітньої програми, сформульованого у результатах навчання. Щороку тематика кваліфікаційних робіт потребує оновлення задля забезпечення її актуальності, з урахуванням пропозицій стейкхолдерів.

Здобувачі вищої освіти мають право обирати теми кваліфікаційних робіт

з переліку, сформованого кафедрою, відповідальною за реалізацію освітньої програми, з урахуванням пропозицій стейкхолдерів. Або можуть пропонувати власну тему кваліфікаційної роботи з обґрунтуванням її актуальності, враховуючи певні наукові інтереси, що проявилися під час роботи у студентському науковому товаристві, участі у студентських наукових гуртках, конференціях, під час проходження практик та ін.

Остаточний вибір і формулювання, узгоджені з керівником теми кваліфікаційної роботи, здійснюється до початку її виконання, за заявою здобувача на ім'я завідувача кафедри, та оформляється відповідним протоколом засідання кафедри.

Для керівництва кваліфікаційною роботою здобувачу вищої освіти призначають керівника з числа науково-педагогічних працівників кафедри, які мають науковий ступінь та /або вчене звання. Керівник формує завдання на кваліфікаційну роботу, консультує здобувача вищої освіти під час її виконання, підписує її та надає письмовий висновок на неї. Завдання на виконання кваліфікаційної роботи затверджує завідувач кафедри, за якою закріплений здобувач вищої освіти для виконання.

Корегування теми кваліфікаційної роботи допускається, як виняток, до затвердження її наказом ректора Університету. В такому разі здобувач звертається з відповідною заявою на ім'я завідувача кафедри з обов'язковим погодженням керівника кваліфікаційної роботи.

Здобувач вищої освіти за необхідності може ініціювати питання про зміну керівника кваліфікаційної роботи, але не пізніше одного тижня з початку виконання кваліфікаційної роботи згідно графіку навчального процесу. Для цього він звертається з відповідною заявою на ім'я завідувача кафедри.

Теми та керівники кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти затверджуються наказом ректора Університету не пізніше, як за два місяці до початку захисту кваліфікаційних робіт. Проекти наказів формують відповідні деканати факультетів / директорати навчально-наукових інститутів на підставі інформації, наданої кафедрами про теми кваліфікаційних робіт і наукових керівників здобувачів вищої освіти.

Зміст кваліфікаційної роботи викладається обсягом 3,0-3,5 авторських аркушів (55-65 сторінок) виконується за тематикою завдань професійної діяльності, містить елементи наукової новизни та практичної значущості. До обсягу магістерської дипломної роботи не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

Процедурні вимоги щодо виконання кваліфікаційної роботи, оформлення супровідних документів та захисту наводяться у Методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної роботи за освітньо-професійною програмою Підприємництво другого (магістерського) рівня зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Оформлення кваліфікаційної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила

оформлення». Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим вимогам визначається шляхом проведення нормо-контролю науково-педагогічним працівником, що має відповідне навчальне навантаження.

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, а саме: здійснювати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Для здобувачів вищої освіти, при написанні є гідним: робити це чесно та відповідально докладаючи зусиль до своєчасного виконання кваліфікаційної роботи, відповідно до затвердженого завдання (календарного плану); використовувати в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та посилатися на них; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаною третіми особами. Є неприйнятним: надавати для оцінювання кваліфікаційну роботу, підготовлену за участю інших осіб; фальсифікувати або фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням в кваліфікаційній роботі; отримувати або пропонувати неправовірну вигоду за отримання будь-яких переваг у освітній або науковій діяльності.

Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на наявність запозичень з інших джерел регламентується Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

Відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим вимогам, визначених державним стандартом ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура та правила оформлення», забезпечується шляхом проведення нормо-контролю науково-педагогічним працівником, який має відповідне навчальне навантаження.

Здобувачі вищої освіти також пишуть реферат кваліфікаційної роботи, який містить загальну характеристику кваліфікаційної роботи (інформацію щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг кваліфікаційної роботи у сторінках) та стислий виклад основного змісту (за розділами), висновки, список публікацій здобувача та анотації (українською, російською та однією з іноземних мов (переважно – англійською)). Обсяг реферату – до 4-х сторінок. Реферат подається з кваліфікаційною роботою до захисту.

Подання кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти керівнику для перевірки, рецензенту для рецензування роботи, для перевірки на унікальність, попередній захист, захист здійснюється відповідно до термінів, що зазначені у календарному плані виконання кваліфікаційної роботи. З метою встановлення

відповідності кваліфікаційних робіт вимогам до оформлення, змісту та структури, а також перевірки готовності здобувачів до захисту кваліфікаційних робіт кафедрою проводиться їх попередній захист.

Попередній захист кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти відбувається прилюдно на засіданні кафедри у присутності науково-педагогічних працівників кафедри.

Процедура попереднього захисту складається з:

- доповіді здобувача вищої освіти, в якій стисло викладається мета, зміст проведеного дослідження, проблеми та завдання, які викладені в кваліфікаційній роботі, доповідь має супроводжуватись презентацією;
- обговорення роботи, під час якої здобувач вищої освіти дає відповіді на поставлені запитання.

За результатами попереднього захисту кафедра ухвалює рішення про якість виконаних кваліфікаційних робіт, за необхідності робить зауваження і надає відповідні висновки щодо їх допуску до захисту в ЕК.

Після успішного проходження попереднього захисту відповідно оформлені кваліфікаційні роботи, разом із супровідними документами подаються в директорат навчально-наукового інституту.

Кваліфікаційні роботи, в яких виявлені суттєві недоліки у прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, ознаки академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, інші порушення академічної доброчесності, до захисту в ЕК не допускаються. Рішення про це приймається на засіданні кафедри, витяг з протоколу засідання кафедри разом зі службовою запискою завідувача кафедри подаються директору навчально-наукового інституту.

Кваліфікаційна робота як метод оцінювання рівня якості підготовки має продемонструвати, що магістр володіє системою спеціальних знань, які здобуті у процесі навчання та практичної підготовки на рівні новітніх досягнень науки у предметній області діяльності, що є запорукою його наукового мислення та творчої професійної, а для кваліфікаційних робіт освітнього ступеня магістр формує програмні результати навчання:

- вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності;
- визначати, аналізувати проблеми підприємництва та торгівлі і розробляти заходи щодо їх вирішення;
- вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та/або торгівлі;
- вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність;
- розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та/або торговельної;
- вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких та/або торговельних за умов невизначеності та ризиків;
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і

методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні ЕК.

4. Оцінювання рівня якості підготовки

Оцінювання рівня якості підготовки здобувачів другого (магістерського) рівнів вищої освіти здійснюють члени Екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених програмою атестації з урахуванням рівня досягнення програмних результатів навчання та сформованості компетентностей.

Оцінювання рівня якості підготовки здобувачів другого (магістерського) рівнів вищої освіти здійснюється з дотриманням академічної доброчесності, що передбачає контроль членів ЕК за дотриманням здобувачами вищої освіти академічної доброчесності та об'єктивне оцінювання результатів навчання. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час атестації передбачає: самостійне виконання завдань атестації (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Є неприйнятним: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до педагогічних, науково-педагогічних працівників, адміністрації; під час атестації використовувати джерела інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), електронні (телефони, планшети) не дозволені ЕК; просити, надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні атестації, використовувати родинні або службові зв'язки для отримання позитивної або вищої оцінки; здійснювати або заохочувати будь-якими способами зміну отриманого результату навчання.

Об'єктом оцінювання якості підготовки магістра є рівень досягнення результатів навчання та набута система сформованих компетентностей магістра підприємництва та торгівлі, відтворених у процесі виконання і захисту кваліфікаційної роботи.

Рівень якості підготовки магістра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: поєднання національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»), системи оцінювання вищого навчального закладу (за 100- баловою шкалою)

Критерії оцінювання рівня якості підготовки магістра використовуються диференційовано залежно від форм і методів діагностики. Оцінювання кваліфікаційних робіт здійснюється за двома блоками: оцінювання якості виконання кваліфікаційної роботи (60балів) та оцінювання захисту кваліфікаційної роботи (40 балів).

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожною питанням плану і теми роботи в цілому;

- науковість стилю викладання;

- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «відмінно» (90-100 балів; за шкалою ЄКТС – «А»). Кваліфікаційна робота містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні і стислі.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «добре» (74-89 балів; за шкалою ЄКТС – «В» або «С»). Тема кваліфікаційної роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретико-методологічній частині поверхнево зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не подані, недостатньо використані інформаційні матеріали організації – замовника, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ЕК в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «задовільно» (60-73 балів; за шкалою ЄКТС – «D» або «E»). Тема кваліфікаційної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретико-методологічній розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані не переконливо, рецензія і відзив містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «задовільно» (1-59 балів; за шкалою ЄКТС – «FX» або «F»). Нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи. Розділи незв'язані між собою. Відсутній огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності і глибини. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не випливають, не обґрунтовані економічні пропозиції. Оформлення роботи далеке від зразкового. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

Критерії оцінювання якості підготовки магістра за результатами виконання і захисту кваліфікаційної роботи наводяться в Методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної роботи здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Підприємництво» СВО «Магістр» зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, основні положення яких повинні відповідати Вимогам до виконання кваліфікаційної роботи, що затверджуються науково-методичною радою спеціальності «Підприємництво та торгівля».

Рішення щодо підсумкового оцінювання виконання і захисту кваліфікаційної роботи приймається більшістю голосів членів ЕК за результатами захисту з урахуванням висновків наукового керівника та

рецензента.

5. Порядок присвоєння кваліфікації

За результатами захисту магістерської дипломної роботи Екзаменаційна комісія приймає рішення про присвоєння кваліфікації магістра підприємництва та торгівлі і про видачу випускнику диплома державного зразка.